

Соланіо

Повірте, друже:
Якби і я ризикував так само,
Як ви, то навзогін моїм надіям,
Мабуть, летіли б і мої чуття!
Раз по раз рвав би й підкидав травичку,
Аби довідатися, звідки вітер;
Шукав би пристаней, портів на картах
Ірейдів. Кожна річ, яка могла б
Моїм ділам загрозу вістувати,
Мені б у серце смуток заронила.

Салеріо

Ба навіть дмухаючи раз у раз,
Щоб страву гаряченну остудити,
Від жаху б сам здригнувся, пригадавши
Оту біду, що нам накоїть може
В безкраїм морі надто дужий вітер.
Не зміг би я і разу подивитись
На пісковий годинник, не згадавши
Про коси та мілизни, і про те
Не думати, що, може, корабель мій
Захряс в піску, і нижче від боків
Схилився головою, і цілує
Свою могилу. Увійшовши в церкву
І на каміння глянувши святе,
Невже ж би я відразу не згадав
Про скелі небезпечні: та якби
Мій корабель бортом черкнувся іх,
У нього з трюмів прянощі пішли б
Морському вітровію на поталу,
А хвилі огорнулися б шовками.
Чи міг би я, все лихо уявивши,

ДІЯ I

СЦЕНА I

Венеція. Вулиця.

Входять Антоніо, Салеріо й Соланіо.

Антоніо

Ох, далебі, я й сам не розумію,
Чому мені так сумно! Сум і вас
Бентежить, ви сказали; але як
Той сум піймав я, чи знайшов, чи стрінув,
Я не збегну...
Я наче зовсім загубив свій розум
І сам собі немов зробився чужий!

Салеріо

Ваш дух тепер літа по океанах,
Ширяє там, де ваші кораблі,
Могутні владарі стихій зрадливих,
Немов синьйори пишині і заможні,
Напнувши всі вітрила полотняні,
З презирством, згорда дивляться униз
На ті нікчемні торговельні судна,
Що перед ними голови схиляють,
Коли вони, бува, на тканих крилах
Проносяться повз них.

Не думати, що весь набуток мій
Нараз обернеться в ніщо? О ні!
Хіба я можу думати, не відчувши,
Що це нещастя може засмутити?
Не треба слів: Антоніо, я певен,
Сумує через те, що він думками
У справах торговельних.

Аntonіo

Ні, повірте;
Я щиро дякую моїй фортуні,
Що не довірив усього майна
Одному кораблеві й не в одне
Його відправив місце. Окрім того,
Не все мое майно залежить тільки
Від того, чи щасливий буде рік.
Мене смутять не торговельні справи.

Салеріo

Тоді ви закохалися.

Аntonіo

Ну, що ви?!

Салеріo

Не закохалися? Тоді, скажімо,
Від того ви смутні, що невеселі.
Так само ви сміялися могли б,
Стрибати і казати: веселій я
Тому, що не сумую. Присягаюсь
Дволиким Янусом, синьор, природа,
Кумедних творить іноді людей:
В одного — радощі в очах, і в ін-

Регоче, як папуга, що почув
Козиці звук; а інший виглядає,
Як оцет — хай хоч Нестор запевняє,
Що річ кумедна, — не покаже він
Своїх зубів у посмішці веселій.

Входять Бассаніо, Лоренцо й Граціано.

Соланіo

Іде шановний родич ваш — Бассанійо,
А також Граціано та Лоренцо.
Тож прощавайте! Залишаєм вас
У кращім товаристві.

Салеріo

З вами б я
Зостався, доки б ви не звеселились,
Однак прийшли достойніші за мене.

Аntonіo

Я вашу дружбу високо ціную,
Та бачу — справи в вас, і цю причину
Знайшли ви, щоб мерщій податись звідси.

Салеріo

Вітаю вас, синьори дорогі!

Бассаніo

Коли ж ми з вами знов посмімося?
Якісь відлюдні стали ви, синьори...

Салеріo

У вільний час — ми завжди вам до послуг!

Салеріo й Соланіo виходять.